

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
w Urzędzie Regulacji Energetyki
za rok 2016**

Dział I¹⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*
Urządzie Regulacji Energetyki (URE)

Część A²⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B³⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁴⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego - zadanie AW/01/2016; zadanie AW/02/2016,

kontroli wewnętrznych,

kontroli zewnętrznych – NIK P/16/001 - Wykonanie budżetu państwa w części 50 URE (wystąpienie pokontrolne z 19.04.2016), NIK P/16/018 - Zapobieganie nielegalnemu obrotowi paliwami ciekłymi (wystąpienie pokontrolne 15.12.2016 oraz uchwała NIK nr 8/20167 z dnia 22.02.2017 w sprawie zastrzeżeń zgłoszonych do wystąpienia pokontrolnego NIK oraz wystąpienie pokontrolne, tekst ujednoczony 17.03.2017),

innych źródeł informacji: oświadczenia cząstkowe o stanie kontroli zarządczej, spotkania z naczelnikami wydziałów w komórkach organizacyjnych.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, 29.03.2017

.....
(miejsowość, data)

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
/-/
Maciej Bando

.....
(podpis)

*Niepotrzebne skreślić

Dział II ⁵⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym

1.1. Nowe obowiązki i zadania Prezesa URE wynikające z przepisów prawa krajowego i unijnego

Nałożenie na Prezesa URE (dalej: PURE) nowych obowiązków i zadań wynikających m.in.:

- 1) z nowelizacji Prawa energetycznego i innych ustaw dot. rynku paliw płynnych i gazu (ustawa z dnia 7 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw; ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw oraz ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw);
- 2) z ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej;
- 3) z nowelizacji ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

Miało to istotny wpływ na realizację przez PURE jego ustawowych obowiązków m.in. w zakresie:

- 1) zmiany koncesji wynikających z nowych regulacji;
- 2) zmiany wszystkich koncesji paliwowych ze względu na nową definicję paliw ciekłych;
- 3) nowego rodzaju koncesji (przeładunek paliw ciekłych);
- 4) nowej konstrukcji prawnej - Rejestru Podmiotów Przywożących;
- 5) ogłoszenia i przeprowadzenia aukcji na sprzedaż energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii (OZE);
- 6) przebudowy Internetowej Platformy Aukcyjnej (IPA);
- 7) rozstrzygnięcia sporów o przyłączenie do sieci źródeł odnawialnych;
- 8) przekazania obsługi zabezpieczeń wynikających ustawy Prawo energetyczne urzędowi celny;
- 9) stwierdzenia wygaśnięcia koncesji podmiotom, które nie spełniały wymogów ustawy;
- 10) działań kontrolnych wykonywanych wspólnie z innymi organami administracji;
- 11) sprawozdawczości dot. wykorzystywanej infrastruktury i wielkości obrotów na rynku paliw ciekłych;
- 12) prowadzenia postępowań w sprawie transgranicznej alokacji kosztów (CBCA) oraz działań związanych z implementacją tych decyzji;
- 13) rozkładania na raty kar pieniężnych oraz wszczęcia działań windykacyjnych w związku z niedotrzymaniem przez podmioty terminu na złożenie wniosku o przedłużenie koncesji;
- 14) zbierania danych wprowadzonych w 2015 r. ograniczeń w poborze energii elektrycznej oraz przygotowanie do postępowań w sprawie nałożenia kar pieniężnych na odbiorców, którzy nie zastosowali się do ograniczeń;
- 15) prowadzenia krajowego rejestru uczestników rynku w związku z obowiązkiem raportowania części kontraktów, wynikającego z rozporządzenia *Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii* (REMIT).

1.2. Zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi

- 1) Niedostosowanie przepisów ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o *zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej* do obecnego stanu po konsolidacji pionowej w sektorze elektroenergetyki i zmianach zasad funkcjonowania rynku energii elektrycznej. Powoduje to odmienną ich interpretację przez strony uczestniczące w procesie udzielania pomocy publicznej. Skutkiem tego jest zaskarżanie decyzji PURE do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przez wytwórców.
- 2) Nieadekwatne zasoby kadrowe i finansowe uniemożliwiające pełne uczestnictwo ekspertów URE w procesie przygotowywania dokumentów Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER), powołanej na mocy Rozporządzenia (WE) nr 713/2009, w sprawach dot. ustalania zasad funkcjonowania rynku energii i gazu, zasad monitorowania transakcji zawieranych na tych rynkach pod kątem prób manipulacji, a także zasad bezpieczeństwa funkcjonowania systemów energetycznych i gazowniczych, przygotowania projektów kodeksów sieciowych i realizacji projektów integracji rynków regionalnych.
- 3) Wydłużony czas oczekiwania na konsultacje w ACER powoduje opóźnienia w udzielaniu przez PURE odpowiedzi uczestnikom rynku dot. realizacji obowiązków wynikających z rozporządzenia REMIT.
- 4) Brak możliwości pełnego wdrożenia pozytywnej opinii ACER w sprawie zgodności decyzji krajowych organów regulacyjnych zatwierdzających metody alokacji transgranicznych zdolności przesyłowych w regionie Europy Środkowo-Wschodniej z *rozporządzeniem (WE) nr 714/2009* oraz wytycznymi w sprawie zarządzania i alokacji dostępnej zdolności przesyłowej połączeń wzajemnych między systemami krajowymi zawartymi w załączniku do rozporządzenia, ze względu na negatywne stanowisko regulatora i operatora austriackiego. Powoduje to problemy z „udroźnieniem” granicy polsko-niemieckiej i polsko-czeskiej (kwestia przepływów nieplanowych), uniemożliwiając zatwierdzenie zharmonizowanych zasad aukcji na tych granicach.
- 5) Prawdopodobieństwo wystąpienia trudności szybkiego wdrożenia alokacji na granicy austriacko – niemieckiej (wskazanej w decyzji ACER) dot. wyznaczenia regionów wyznaczania zdolności przesyłowych

z uwagi na ryzyko odwołania się od decyzji przez austriackiego operatora i regulatora.

6) Zagrożenie nieściągnięcia należności Skarbu Państwa.

7) Częste zmiany przepisów prawa skutkujące brakiem stabilności nowych regulacji, co powoduje wątpliwości interpretacyjne i niesie ryzyko potencjalnych roszczeń odszkodowawczych.

8) Wydłużanie terminów wynikających z KPA skutkuje opóźnieniem terminów realizacji zadań i może prowadzić do żądań odszkodowawczych i skarg na przewlekłość postępowania lub bezczynność. W przypadku spraw sądowych może powodować brak możliwości obrony interesów PURE przed sądami.

1.3. Środki finansowe

1) Brak środków finansowych na zatrudnianie pracowników do realizacji nowych zadań PURE.

2) Nieadekwatne zasoby finansowe na motywowanie pracowników oraz ograniczenie fluktuacji kadr i utraty wykwalifikowanych pracowników.

3) Ograniczenia w finansowaniu rozwoju zawodowego pracowników powodujące konieczność uzupełniania kwalifikacji głównie w ramach samokształcenia.

4) Brak środków finansowych na zaangażowanie ekspertów zewnętrznych do przygotowania ekspertyz w sprawach, w których istotny wpływ na rozstrzygnięcie ma wiedza specjalistyczna.

1.4. Zasoby kadrowe

1) Brak wystarczających zasobów kadrowych, w tym pracowników posiadających wiedzę ekspercką, o umiejętnościach współpracy międzynarodowej i bardzo dobrej znajomości branżowego języka angielskiego.

2) Rotacja pracowników na wysokim poziomie, niewielkie zainteresowanie udziałem w naborach na stanowiska specjalistyczne.

3) Utrata wartościowych pracowników i absencja chorobowa skutkujące spiętrzeniem zadań i nadmiernym obciążeniem pracowników.

4) Zagrożenie opóźnieniem w zatrudnieniu nowych pracowników spowodowane dużą liczbą rekrutacji na etaty z rezerwy celowej.

5) Brak procedur dot. przygotowania pracowników do przejęcia zadań wykonywanych przez doświadczonych pracowników przechodzących na emeryturę.

1.5. Zasoby - Narzędzia informatyczne

1) Ograniczenia w funkcjonalności narzędzi informatycznych oraz konieczność załatwiania spraw w sposób manualny, co ma wpływ na wystąpienie ryzyka pomyłek i błędów dotyczących m.in.: przypisywania i umarzania praw majątkowych wynikających ze świadectw efektywności energetycznej, świadectw pochodzenia z kogeneracji oraz gwarancji pochodzenia z kogeneracji, składania i weryfikacji wniosków kierowanych do URE, obsługi rejestru wytwórców energii w małej instalacji OZE, windykacji i poboru należności Skarbu Państwa.

2) Brak narzędzi informatycznych umożliwiających m.in.: monitorowanie realizacji obowiązków przedsiębiorców, w szczególności w zakresie zabezpieczeń majątkowych; generowanie raportów o stanie realizacji zadań w komórkach organizacyjnych; modyfikację aplikacji umożliwiającej przedłożenie i weryfikację sprawozdania z działalności przedsiębiorstw zajmujących się wytwarzaniem, dystrybucją i obrotem ciepłem; segregację posiadanych danych – big data oraz prowadzenie monitoringu działań podmiotów na rynkach hurtowych; wydawanie gwarancji pochodzenia OZE; tworzenie statystyk i obsługę rejestru wytwórców energii w małej instalacji OZE oraz monitorowanie zadań, terminów odwoławczych i obciążenia pracowników.

3) Zapotrzebowanie na modyfikacje elementów systemu informatycznego URE przekazywane przez komórki organizacyjne (wraz z terminem ich wdrożenia) nieadekwatne do możliwości organizacyjnych, a tym samym uniemożliwiające w sposób efektywny i skuteczny wprowadzanie zmian.

4) Brak adekwatnych zasobów, środków oraz czasu na wdrożenie narzędzia informatycznego dla realizacji zadań dot. publikowania na stronie internetowej URE rejestrów i wykazów o których mowa w ustawie Prawo energetyczne.

1.6. Otoczenie zewnętrzne

1) W procesie integracji europejskich rynków energii elektrycznej i gazu ziemnego nieadekwatne zasoby kadrowe i finansowe uniemożliwiają pełne uczestnictwo ekspertów URE w przygotowywaniu dokumentów ACER w sprawach dot. ustalania zasad funkcjonowania rynku energii i gazu; monitorowania transakcji zawieranych na tych rynkach pod kątem prób manipulacji, a także zasad bezpieczeństwa funkcjonowania systemów energetycznych i gazowniczych, przygotowania projektów kodeksów sieciowych i realizacji pilotażowych projektów integracji rynków regionalnych.

2) Brak pełnej współpracy ze strony uprawnionych organów państwa i przekazywanie niepełnych danych na potrzeby PURE.

3) Roszczenia do Skarbu Państwa ze strony wytwórców objętych rozliczeniem tej pomocy oraz ryzyko formalnego zarzutu KE o wypłaty nieuzasadnionej pomocy publicznej w postępowaniach zakończonych decyzją

administracyjną dot. rozliczania programu pomocy publicznej z tytułu przedterminowego rozwiązania kontraktów długoterminowych przez wytwórców energii elektrycznej.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej

- 1) Monitorowanie realizacji zadań wynikających z regulaminów organizacyjnych oraz planów działalności komórek organizacyjnych.
- 2) Bieżąca identyfikacja ryzyk i podejmowanie działań w celu ich eliminowania w oparciu o cząstkowe rejestry ryzyk oraz sygnalizowanie zagrożeń braku dotrzymania terminu (w tym terminu procesowego).
- 3) Podjęcie działań dla rozwiązania problemów związanych z przepływami nieplanowymi.
- 4) Usprawnienie wymiany informacji między komórkami organizacyjnymi oraz instytucjami, celem eliminowania sporów kompetencyjnych między komórkami i terminowej realizacji zadań, koordynacji dostosowania zakresu danych przekazywanych PURE oraz informowanie o nieprawidłowościach we współpracy.
- 5) Poprawa organizacji pracy uwzględniająca obciążenie pracowników oraz podział zadań.
- 6) Zakup oprogramowania informatycznego, modernizacja i tworzenie narzędzi informatycznych umożliwiających realizację zadań.
- 7) Zgłaszanie potrzeb wzmocnienia kadrowego, pozyskanie wykwalifikowanych pracowników, analiza kwestii związanych z awansowaniem i szkoleniem pracowników, organizowanie szkoleń studyjnych.

Dział III⁶⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie

- 1) Realizowano współpracę z wykonawcą IPA dla wykonania i wdrożenia IPA stanowiącej podstawę funkcjonowania aukcyjnego systemu wsparcia.
- 2) Prowadzono rekrutację w celu zatrudnienia osób o potencjalnie najlepszym wykształceniu i doświadczeniu zawodowym, w szczególności obsadzenia etatów objętych rezerwą celową, w wyniku których nastąpiło częściowe wzmocnienie kadrowe URE.
- 3) Monitorowano działania prowadzone przez organy egzekucyjne na podstawie tytułów wykonawczych PURE pod kątem działań skutecznie przerywających bieg terminu przedawnienia należności.
- 4) Realizowano finansowaną przez EBOR współpracę z zewnętrzną obsługą prawną na potrzeby wsparcia realizacji zadań PURE przewidzianych przepisami ustawy o OZE.
- 5) Wypracowano model postępowania dot. wniosków przedsiębiorców o udzielenie ulgi w spłacie należności.
- 6) Wprowadzono nowy System kontroli zarządczej w URE.
- 7) Prowadzono działania informacyjne, w tym m.in. zamieszczanie na stronie internetowej URE informacji nt. zasad realizacji obowiązków przez podmioty zobowiązane oraz obowiązków przygotowania audytu energetycznego przez dużych przedsiębiorców; wzorów wniosków o wydanie świadectw efektywności energetycznej wraz z wymaganymi dokumentami, wyjaśnieniami i oświadczeniami; szkolenia nt. wykładni przepisów ustawy o OZE, publikacje na łamach Biuletynu URE.
- 8) Realizowano działania w zakresie modernizacji i tworzenia narzędzi informatycznych umożliwiających załatwianie spraw w obszarze kompetencji komórek organizacyjnych, co pozwoliło na zwiększenie bezpieczeństwa gromadzonych i przetwarzanych danych, zmniejszenie ryzyka podatności sprzętu na awarie.

2. Pozostałe działania

- 1) Podjęto działania dot. poprawy organizacji pracy z uwzględnieniem indywidualnego obciążenia pracowników.
- 2) Wdrożono system elektronicznego obiegu dokumentów (e-DOK).
- 3) Pozyskiwano, w miarę możliwości, wsparcie pracowników z wykształceniem technicznym zatrudnionych w innych komórkach organizacyjnych.

Objaśnienia:

- 1) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem „X” odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 2) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 3) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 4.
- 4) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 5) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 6) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej